

AUTORSKO PRAVO U DOBA UI

TREBAMO LI NOVA PRAVILA IGRE?

ANNEMARI ŠTIMAC,
KNJIŽNICE GRADA ZAGREBA

Četrnaesti festival digitalizacijskih projekata, NSK, 8. i 9. svibnja 2025.

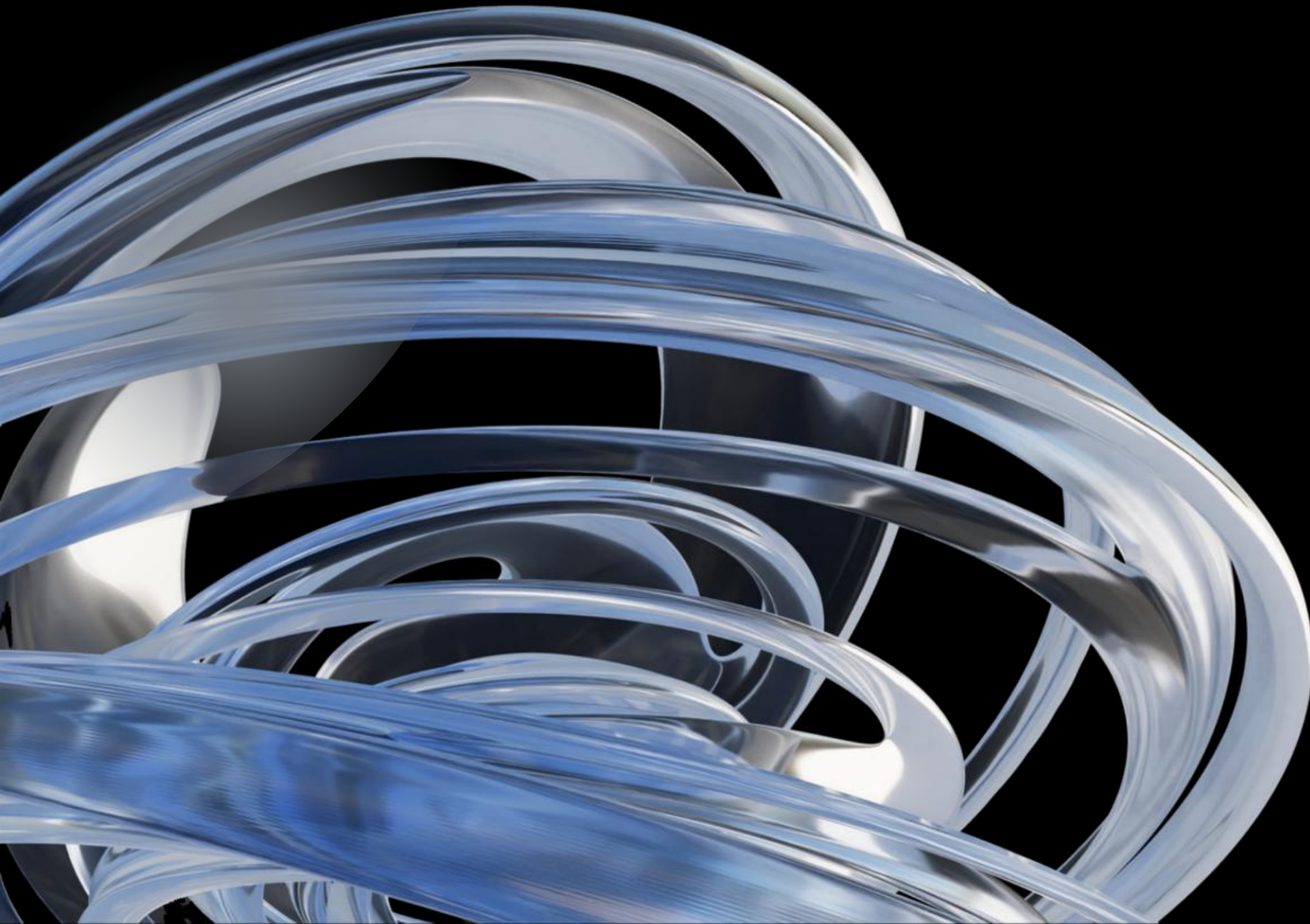
UMJETNA INTELIGENCIJA

UI je skup algoritama i "inteligencije" koji pokušavaju oponašati ljudsku inteligenciju (*F. Chen*)

Automatizirana računalna analiza informacija u digitalnom obliku, koja omogućuje obradu velikih količina informacija radi stjecanja novog znanja i otkrivanja novih trendova (*DIREKTIVA (EU) 2019/790*)

Disciplina računalne znanosti posvećena razvoju strojeva i sustava koji mogu obavljati zadatke za koje se smatra da zahtijevaju ljudsku inteligenciju, uz određenu intervenciju ili bez nje (*WIPO*)

UMJETNA INTELIGENCIJA

- software
- traži uzorke, veze
- klasificira
- previđa
- NEMA autonomiju
- NIJE nezavisan
- NEMA kreativnost

3 UVJETA

KOLIČINA

BRZINA

TOČNOST

za treniranje su potrebni milijuni djela

HARANJENJE UI

Ako se UI ne trenira na točnim i provjerenim podacima, ne može detektirati lažne vijesti

- pravilno obrađeni podaci
- bolja pristupačnost = bolji rezultati
- smanjena pristranost
- smanjenje halucinacija
- smanjeni loši modeli predviđanja

INDUSTRIJA ZABAVE

VS.

ZNANOST

PRAVNA REGULACIJA?

Direktiva (EU) 2019/790 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o autorskom i srodnim pravima na jedinstvenom digitalnom tržištu

Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima (NN 11/2021)

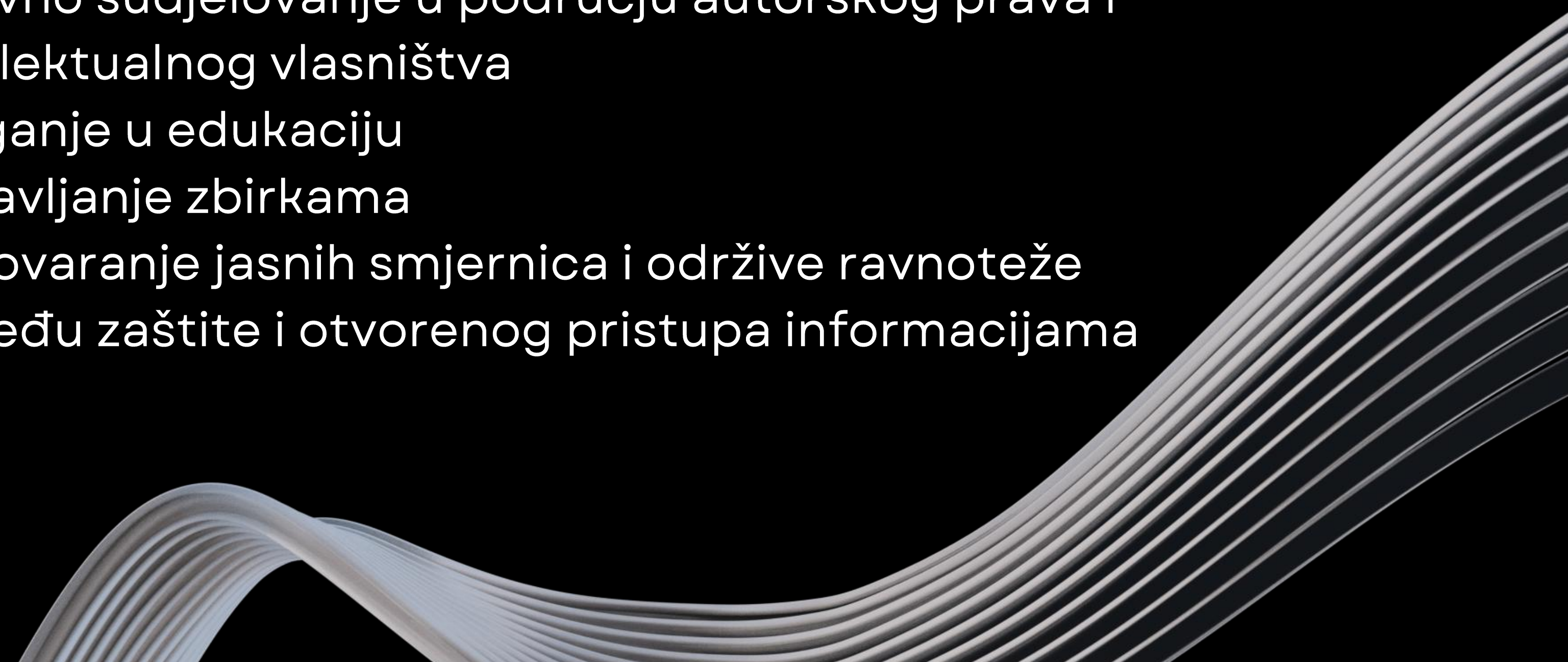
Uredba (EU) 2024/1689 o utvrđivanju usklađenih pravila o umjetnoj inteligenciji (Akt o umjetnoj inteligenciji)

RUDARENJE TEKSTA I PODATAKA

- čl. 187. - u svrhe znanstvenog istraživanja
 - za potrebe znanstvenog istraživanja
 - zakoniti pristup
 - ne mogu se prava pridržati
-
- čl. 188. - u druge svrhe
 - zakoniti pristup
 - nositelji prava mogu pridržati njihovi nositelji prava

ŠTO NAM JE ČINITI?

- aktivno sudjelovanje u području autorskog prava i intelektualnog vlasništva
 - ulaganje u edukaciju
 - upravljanje zbirkama
 - zagovaranje jasnih smjernica i održive ravnoteže između zaštite i otvorenog pristupa informacijama
-
- An abstract graphic consisting of numerous thin, parallel, light-colored lines that flow and curve across the bottom right portion of the slide, creating a sense of motion and depth against the dark background.

The background is a solid black field. On the left side, there is a dynamic, flowing liquid or smoke-like effect in shades of light blue and white, creating a sense of movement. On the right side, there is a stack of white, rectangular objects, possibly papers or thin books, stacked in a slightly curved, fanned-out manner.

With good data and the right
technology, people and
institutions today can still solve
hard problems and change the
world for the better.

(Canva AI)

HVALA!

annemari.stimac@kgz.hr